

[Ministeren for særlige Anliggender.]

omfattes af Krigsforsikringslovgivningen, hvad der f. Eks. gælder private Veje, Broer, Fiskedamme, Lystfartøjer uden Lystfartøjscertifikat m. m., er Administrationen foreslaaet henlagt til Erstatningsraadet.

Afsnit 5 omhandler Støtte til Paabegyndelse eller Fortsættelse af Virksomhed eller Uddannelse samt til Genoprettelse af særlige Tab.

I alle de krigsførende Lande vil Spørgsmaalet om at faa de hjemvendende Soldater og de øvrige krigsramte Borgere i Gang igen i Samfundet melde sig. Erfaringerne fra Tiden efter forrige Verdenskrig, hvor dette Problem ikke blev løst, maa mane til alvorlig Eftertanke.

Herhjemme blev Spørgsmaalet taget op umiddelbart efter Befrielsen, men er endnu langt fra løst. Noget er dog naaet. For Personer, der var ansat i Statens Tjeneste, og som paa Grund af Deltagelse i Frihedsbevægelsen eller som Følge af Besættelsesmagtens Overgreb maatte forlade deres Stilling, er der draget Omsorg for, at de har kunnet vende tilbage til deres hidtidige Arbejde. Hvad angaar andre Funktionærer og Arbejdere, der af samme Aarsager har mistet deres Stilling eller Arbejde, er der af Ministeriet for særlige Anliggender gennem Henvendelser til Myndighederne og Offentligheden og paa anden Maade udfoldet Bestræbelser for at skaffe dem Beskæftigelse. Disse Bestræbelser har — saa vidt som man kan se af Indberetningerne fra Kontorerne for særlige Anliggender — i nogen Grad frugtet, men der er dog mange, der endnu ikke er kommet i Gang. Man arbejder derfor fortsat kraftigt med Sagen i Ministeriet for særlige Anliggender. I et vist Omfang søger man at hjælpe de paagældende gennem Særkontorerne ved en midlertidig Hjælp, hvad der dog kun kan være en Nødordning; det, de paagældende trænger til — mere end til Understøttelse —, er Arbejde, og Staten har en naturlig Forpligtelse til at skaffe dem dette.

Der er imidlertid visse Grupper af Personer, som ved Hjælp af Tilskud vil kunne bringes i Gang igen, og det er paa dem Bestemmelserne i Afsnit 5 tager Sigte.

Bestemmelsen — det er § 56 — giver Adgang til at støtte danske Statsborgere, der paa Grund af deres Deltagelse i Frihedsbevægelsen, deres Tilknytning til det kommunistiske Parti eller i øvrigt som Følge af de tyske Overgreb har mistet deres Erhverv eller har maattet afbryde eller udsætte deres Uddannelse, for saa vidt

de ikke selv er i Stand til at bære den her ved lidte Skade eller sættes i Stand hertil gennem de Erstatninger, som Lovforslaget i øvrigt giver Adgang til. Støtten skal anvendes til Paabegyndelse eller Fortsættelse af en Virksomhed eller Uddannelse. Paa tilsvarende Maade skal der kunne ydes Støtte for at afhjælpe Følgerne af følelige økonomiske Tab, der er lidt under tilsvarende Forhold, og som de paagældende ikke selv er i Stand til at bære. Den foreslaaede Støtte, der kan ydes enten som Tilskud eller som rentefrit Laan, kan ikke overstige 5 000 Kr. Dette Maksimum er fastsat bl. a. ud fra det Synspunkt, at den foreslaaede Hjælp skal være en Hjælp til Selvhjælp. I Almindelighed vil 5 000 Kr. formentlig ogsaa betyde en god Hjælp. — Skulde der vise sig at opstaa ganske særlige Tilfælde, hvor en større Hjælp undtagelsesvis maatte findes paakrævet, er der i § 63 aabnet Mulighed herfor. Efter denne Bestemmelse kan Erstatningsraadet — som administrerer Sagerne om de særlige Støtteforanstaltninger — i saadanne Tilfælde foretage Indstilling til Ministeren for særlige Anliggender, der, hvis han er enig heri, kan søge Finansministerens og Rigsdagens Finansudvalgs Tilslutning til at yde en større Støtte.

Som jeg tidligere har berørt, har man ved Lovforslagets Forberedelse lagt den største Vægt paa at lægge Administrationen af Erstatningssagerne ud til de Myndigheder, som hver især besidder den største Sagkundskab paa det paagældende Omraade. Sagerne om Erstatning i Anledning af Invaliditet og Død i Henhold til Afsnit 1 er saaledes henlagt til Direktoratet for Ulykkesforsikringen og Sagerne om Tingskadeerstatningerne i Henhold til Afsnit 4 er henlagt til Krigsforsikringernes Forvaltningsorganer.

Der er imidlertid enkelte Spørgsmaal, der ikke kan klares af den Administration, der allerede eksisterer i Forvejen. Dette gælder Bestemmelserne i Afsnit 2 om Hædersgaver til Deltagere i Frihedsbevægelsen og deres efterladte, Afsnit 3 om Godtgørelse for Lidelse og Tort i Anledning af Frihedsberøvelse og Afsnit 5 om særlig Støtte til Paabegyndelse eller Fortsættelse af Virksomhed eller Uddannelse samt om Støtte til Genoprettelse af særlige Tab. Disse Spørgsmaals Behandling har man henlagt til [et] særligt, men naturligvis midlertidigt Organ — Erstatningsraadet —, i hvilket man har koncentreret Sagkundskab fra forskellige Omraader, og hvor ogsaa Frihedsbevægelsen er repræsenteret.